

**ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย สตูล
(โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16
The Problems and Guide Development of Academic Affairs Administration
of Princess Chulabhorn's College, Satun (Regional Science School)
under The Secondary Educational Service Area, Office 16**

วิไลพร คงอินทร์, สฎายุ ธีระวณิชตระกูล, และ ชัยพจน์ รักงาม
Wilaiporn Kongin, Sadayu Teerawanittrakun, and Chaiphot Rakngam

ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
Department of Educational Administration, Faculty of Education, Burapha University

*ติดต่อผู้เขียน wilaiporn.kongin@gmail.com

ส่งบทความ 27 มกราคม 2559 | ตอบรับ 23 มีนาคม 2559 | เผยแพร่ 1 ธันวาคม 2559

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย สตูล (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ภายใต้โครงสร้างการบริหารงานวิชาการโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย สตูล ใน 5 ด้าน คือ ด้านงานกลุ่มสาระการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านงานแนะแนว และด้านวิทยบริการ การเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interviews) เพื่อทราบปัญหาการบริหารงานวิชาการ จากผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา หัวหน้างาน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน จำนวน 38 คน จากนั้นใช้การสนทนากลุ่ม (focus group) เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย สตูล พบว่า ด้านที่มีปัญหามากที่สุดคือ ด้านงานกลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ การจัดตารางเรียนตารางสอน ครูสอนไม่ตรงตามประสบการณ์ ไม่มีการบูรณาการชิ้นงาน บรรยากาศในชั้นเรียนไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ รองลงมา คือ ด้านวิทยบริการ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกไม่เพียงพอ และไม่มีแหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการพัฒนาหลักสูตร หลักสูตรไม่สอดคล้องกับท้องถิ่น ไม่มีการประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการทำหลักสูตร เทคนิคการสอนของครูไม่หลากหลาย การจัดการจัดการเรียนรู้ไม่มีเอกภาพ ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมไม่หลากหลายไม่ตรงตามความสนใจและความถนัดของผู้เรียน และด้านงานแนะแนว บุคลากรไม่เพียงพอ บุคลากรที่จบโดยตรงมีน้อย ภาระงานเยอะ ตามลำดับ

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ พบว่า ด้านงานกลุ่มสาระการเรียนรู้ ควรจัดทำตารางเรียนตารางสอนพร้อมกันระหว่างครูและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ควรส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนา โดยการอบรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในรายวิชาที่ไม่มีใครถนัด จัดให้มีการประชุมวางแผนการบูรณาการชิ้นงานของครูในทุกระดับ จัดบรรยากาศในชั้นเรียน และซ่อมบำรุงอุปกรณ์ให้ใช้งานได้อยู่เสมอ ด้านวิทยบริการ ควรสำรวจแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระควรมีห้องสมุด และนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์ในการทำโครงการ ด้านการพัฒนาหลักสูตร มีการนำหลักสูตรท้องถิ่นมาบูรณาการในการจัดการเรียนการสอน มีการประชาสัมพันธ์ให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการทำหลักสูตร ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผู้สอนได้พัฒนาตนเองเรื่องเทคนิคการสอน ประชุมวางแผนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ควรสำรวจความต้องการ ความสนใจของผู้เรียน ใช้ระบบสถานักเรียนในการขับเคลื่อนเพื่อให้เกิดกิจกรรม สำรวจและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกให้มีความสอดคล้องกับความต้องการและทันสมัยอยู่เสมอ ด้านงานแนะแนว ควรส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนทุกคนมีความรู้ความเข้าใจในงานแนะแนว ให้ครูแนะแนวเป็นผู้บริหารงานแนะแนว จัดกระบวนการเรียนการสอน

คำสำคัญ: ปัญหาและแนวทางการพัฒนา, การบริหารงานวิชาการ, โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย สตูล

Abstract

This qualitative research aimed to study the problems and guideline solutions to academic administration of Princess Chulabhorn's College, Satun under The Secondary Educational Service Area Office 16. The research covered 5 sections of the academic administration structure of Princess Chulabhorn's College, Satun: 1) teaching and learning, 2) curriculum development, 3) student development, 4) counseling and guidance, and 5) the academic resource center. The data collection was divided into two parts as follows. First, in-depth interviews were used to uncover the problems concerning the academic administration. A total of thirty-eight individuals from the administrators, the school committee members, heads of all departments, teachers, parents and students were involved in the interview. Second, the group discussion (focus group) was conducted with 10 experts to consider possible guidelines for academic administration development. The results showed that the teaching and learning section was the most problematic, particularly with the teaching and learning schedule, inexperienced teachers, non-integrated tasks, and unsupportive classroom atmosphere. Next, the academic resource center provided insufficient external and internal learning resources as well as insufficient local wisdom resources. Curriculum development was not consistent with local socio-economic development. Also, the locals hardly took part in the curriculum development. The teaching techniques were not diverse, and the teaching plans were not united. The student development affairs did not provide diverse activities, nor reach students' interests and aptitudes. Lastly, the school lacked enough experienced and qualified staff working in the Student Counseling and Guidance Department.

Possible guidelines for academic administration development were proposed as follows: teaching and learning schedules should be managed based on agreements among teachers and their heads. Teachers should be more encouraged to develop their teaching methods—especially those of the subjects they are not specialized in, to plan integrated tasks with all other related subjects, and to manage the classroom atmosphere and always maintain all the equipment in the classroom. The academic resource center should explore and provide additional resources. It was suggested that all the main departments supply small, specified libraries or resource corners. To achieve government policy in developing the school curriculum, local wisdom should be utilized for students' scientific projects and be integrated in teaching and learning activities of all related subjects. The local community should take part in the curriculum development. Course syllabus and lesson plans should be agreed upon by all related individuals. Student development affairs should conduct a survey of students' needs and interests, which should be preceded by the student council. It was essential to survey new internal and external resources and develop and modernize them to suit the needs and interests of the students. As the Student Counseling and Guidance Department does not have enough qualified staff, other teachers should understand and assist with the work and tasks of the Student Counseling and Guidance Department.

Keywords: problems and development, academic administration, Princess Chulabhorn's College, Satun

บทนำ

การบริหารงานวิชาการเป็นความมุ่งหมายในสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู-อาจารย์ และคณะกรรมการสถานศึกษาของแต่ละสถานศึกษาจะต้องศึกษาวิเคราะห์พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และมาตรฐานการศึกษาของชาติ เพื่อตระหนักถึงความมุ่งหมายในการจัดการศึกษา โดยการจัดการศึกษา ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข กระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ

หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง มีเป้าหมายของการจัดการศึกษาอยู่ที่การพัฒนาคนไทยทุกคน ให้เป็นคนเก่ง คนดีและมีความสุข มีคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554, น. 25)

โดยสรุปการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา จะดำเนินไปสำเร็จบรรลุความมุ่งหมายตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 นั้น องค์ประกอบสำคัญของการดำเนินงานได้สำเร็จเพียงใด ในระดับใดหรือไม่ ขึ้นอยู่กับเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระบวนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา เพื่อสร้างสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งบุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องให้ความร่วมมือ ร่วมใจ ร่วมคิด ร่วมรับรู้ ร่วมประคับประคอง ร่วมควบคุม ตรวจสอบ และร่วมประเมินผลเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนตลอดไป (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554, น. 24)

โรงเรียนจุฬารามราชวิทยาลัย สตุล เป็นโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค มีภารกิจในการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ทั้งในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ในลักษณะของโรงเรียนประจำ เพื่อเป็นการกระจายโอกาสให้กับผู้มีความสามารถพิเศษที่มีกระจายอยู่ในทุกภูมิภาคของประเทศ และเพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสให้กับนักเรียนกลุ่มด้อยโอกาสและขาดแคลนทุนทรัพย์ให้มีคุณภาพทัดเทียมกับโรงเรียนวิทยาศาสตร์ชั้นนำของนานาชาติ ผู้เรียนมีจิตวิญญาณของการเป็นนักวิจัยและนักประดิษฐ์คิดค้น มีสุขภาพพลานามัยที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม รักการเรียนรู้ มีความเป็นไทย มีความมุ่งมั่นพัฒนาประเทศชาติ มีเจตคติที่ดีต่อเพื่อนร่วมโลกและธรรมชาติ โดยใช้หลักสูตรระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค พุทธศักราช 2554 จัดโครงสร้างให้มีลักษณะที่ยืดหยุ่น มีลักษณะเป็นหลักสูตรรายบุคคล (customized curriculum) จัดรายวิชาและกิจกรรมที่หลากหลายให้นักเรียนได้เลือกตามศักยภาพ ความถนัด และความสนใจการจัดรายวิชาและกิจกรรมที่หลากหลายให้นักเรียนผู้มีความสามารถสูงด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาได้เลือกเรียน โครงสร้างของหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค ประกอบด้วยสาระการเรียนรู้พื้นฐาน สาระการเรียนรู้เพิ่มเติม และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทำนองเดียวกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 แต่จัดให้ยืดหยุ่นมีลักษณะเป็นหลักสูตรรายบุคคลมากขึ้น (โรงเรียนจุฬารามราชวิทยาลัย, 2554, น. 4-5)

โรงเรียนจุฬารามราชวิทยาลัย สตุล เป็นโรงเรียนที่เน้นความสามารถพิเศษทางด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ แต่จากผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ในปีการศึกษา 2554-2555 แสดงให้เห็นว่าคะแนนในวิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ต่ำกว่ารายวิชาอื่นๆ และไม่บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ของโรงเรียน ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนก็เป็นส่วนหนึ่งในการบริหารวิชาการ และเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จ และความสามารถของผู้บริหาร จึงถือว่าเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เกี่ยวข้องจะต้องรับรู้เรื่องราวและมีความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารวิชาการใน

โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค เพื่อนำไปพัฒนาในสถานศึกษาได้ตรงตามเป้าหมายและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16, 2556)

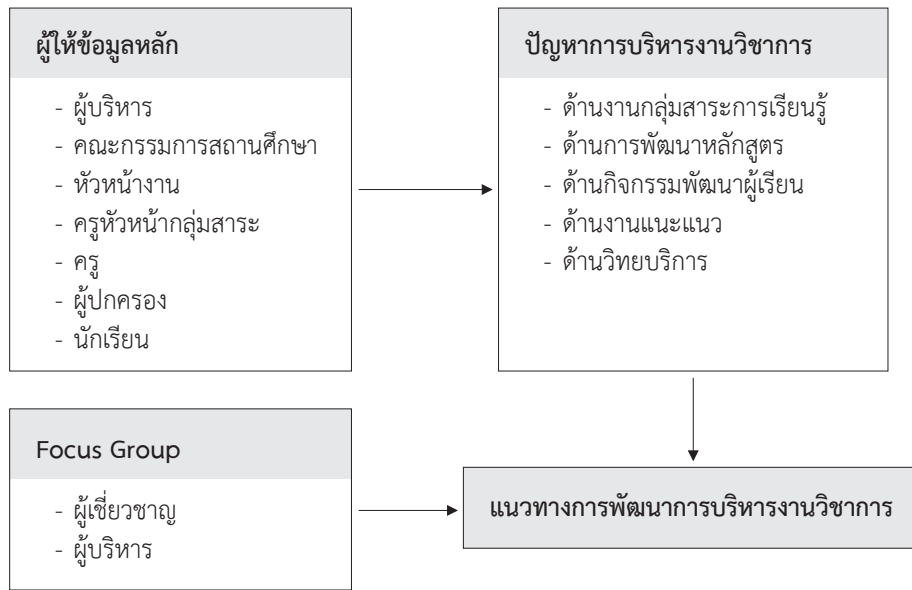
จากสภาพและปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยสนใจศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนจุฬารามราชวิทยาลัย สตุล เพื่อจะได้นำไปเป็นข้อมูลให้กับผู้บริหารได้เป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนา และใช้บริหารวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งถือเป็นเป้าหมายสำคัญของการจัดการศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนจุฬารามราชวิทยาลัย สตุล (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนจุฬารามราชวิทยาลัย สตุล (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แนวทางการบริหารงานวิชาการ โดยดูจากโครงสร้างการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนจุฬารามราชวิทยาลัย สตุล 8 ด้าน (คู่มือการบริหารโรงเรียนจุฬารามราชวิทยาลัย สตุล, 2556, น. 7) ดังนี้ ด้านงานกลุ่มสาระการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านงานแนะแนว ด้านงานทะเบียน ด้านการวัดผล ด้านวิทยบริการ และด้านโครงการพิเศษ และใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาระบบงานบริหารวิชาการต่อไป

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในงานวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) นี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บข้อมูลซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. ตามวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย สตูล (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 16 ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก โดยสัมภาษณ์ ผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา หัวหน้างาน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน จำนวน 38 คน

2. ตามวัตถุประสงค์เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย สตูล (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 16 ผู้วิจัยใช้การอภิปรายกลุ่ม (focus group) เพื่อให้เห็นความคิด แลกเปลี่ยนข้อมูลและหาแนวทางที่เหมาะสม ตลอดจนสามารถนำหลักการดังกล่าวไปปฏิบัติได้จริงในพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โดยจะร่วมกันอภิปรายระหว่างผู้บริหารกับผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผู้วิจัยเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (key informants) โดยการใช้การเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. ผู้ให้ข้อมูลหลัก การสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) ผู้วิจัยคัดเลือกผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา หัวหน้างาน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ครู ผู้ปกครอง และ

นักเรียน จำนวน 38 คน

2. การอภิปรายกลุ่ม ผู้วิจัยคัดเลือก ผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ ที่ได้ทำการสัมภาษณ์เชิงลึกไปแล้ว โดยทำการจัดอภิปรายร่วมกันระหว่างผู้บริหารกับผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้เห็นความคิด แลกเปลี่ยนข้อมูลและหาแนวทางที่เหมาะสม จำนวน 10 คน

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือและข้อมูล

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือตามลำดับ ดังนี้

1. สร้างแบบสัมภาษณ์ตามกรอบที่กำหนด
2. ให้อาจารย์ที่ปรึกษาผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบให้คำแนะนำ

3. นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และความเหมาะสมของถ้อยคำ จากนั้นนำผลการประเมินไปคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (index of item objective congruence: ioc) ที่มีค่าเท่ากับ .80-1.00 ในกรณีที่ข้อคำถามใดที่ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่าไม่ใช่ข้อรายการวัดตัวแปรนั้นๆ หรือไม่แน่ใจให้ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อปรับปรุงข้อคำถามสำหรับการนำไปทดลองใช้ต่อไป ผลการตรวจสอบพบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ที่ .97 ผู้ทรงคุณวุฒิที่ใช้ในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา มีจำนวน 3 ท่าน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้ได้ข้อมูลอย่างละเอียดและครบถ้วนเกี่ยวกับปัญหาแนวทางการแก้ไขและการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ผู้วิจัยจึงใช้วิธีในการศึกษารวบรวมข้อมูล 2 วิธี การ คือ การสัมภาษณ์

เชิงลึก (in-depth interview) และการสนทนากลุ่ม (focus group) ซึ่งมีรายละเอียดของการดำเนินการศึกษาข้อมูล ดังนี้

1. การสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) เป็นการศึกษาค้นคว้าข้อมูลปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนจุฬารามราชวิทยาลัย สตุล ซึ่งผู้วิจัยสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (semi-structured interview) แบบตัวต่อตัวเพื่อเปิดเผยสิ่งจูงใจ ความเชื่อทัศนคติของผู้ตอบ โดยเตรียมคำถามแบบกึ่งโครงสร้าง โดยการกำหนดคำถามออกเป็นประเด็นให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับเรื่องที่ทำการวิจัย โดยสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหาร จำนวน 2 คน คณะกรรมการสถานศึกษา 2 คน หัวหน้างาน 8 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 คน ครู 8 คน ผู้ปกครอง 5 คน และนักเรียน 5 คน รวมจำนวน 38 คน

2. การสนทนากลุ่ม (focus group) เป็นการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนจุฬารามราชวิทยาลัย สตุล โดยการจัดกลุ่มสนทนา ซึ่งผู้วิจัยเลือกแบบเจาะจง โดยผู้ที่เข้าร่วมกลุ่มมีคุณลักษณะคล้ายคลึงกันในส่วนที่จะมีผลต่อความเห็นหรือทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษา ประกอบด้วยกลุ่มผู้บริหาร ซึ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียนจุฬารามราชวิทยาลัย สตุล จำนวน 3 คน ประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงเรียนจุฬารามราชวิทยาลัย สตุล รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารวิชาการ และผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญซึ่งได้รับการแต่งตั้งเกี่ยวกับการบริหารวิชาการ จำนวน 7 คน รวมทั้ง 10 คน โดยคำถามที่ใช้ในการสนทนากลุ่มได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนจุฬารามราชวิทยาลัย สตุล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้วิธีดังต่อไปนี้

1. กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูล

1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลรายวัน ภายหลังจากที่เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก การจัดทำสนทนากลุ่มและการสังเกต

จดบันทึก แล้วจัดทำข้อมูลเป็นหมวดหมู่ เพื่อให้ทราบว่าได้ข้อมูลอะไรที่ครบถ้วนแล้ว และจะต้องเก็บข้อมูลอะไรเพิ่มเติมอีก

1.2 การวิเคราะห์ภาพรวมเพื่อหาข้อสรุปและตีความหมายของผลหรือข้อค้นพบที่ได้จากการแสดงข้อมูล รวมถึงการตรวจสอบว่าข้อสรุป/ความหมายที่ได้นั้นมีความถูกต้องแม่นยำหรือน่าเชื่อถือเพียงใด

2. ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติม เช่นการสัมภาษณ์พร้อมกันนั้น ทำการศึกษาข้อมูล วิเคราะห์ ตีความหมาย เชื่อมโยงความสัมพันธ์ สร้างข้อสรุป โดยวิธีอุปนัยเป็นสำคัญ ดำเนินการ 3 ประการ คือ การจัดประเภทข้อมูล (category) การตีความ (interpretation) และการสรุปความ (summary) ซึ่งสามารถนำมาสรุป เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาของการศึกษาได้

การสรุปผลและการรายงานการวิจัย

การเขียนและเสนอข้อมูลในรายงานนี้ใช้วิธีการเขียนพรรณนาวิเคราะห์เป็นหลัก โดยเมื่อเขียนจบ ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลให้ผู้ให้ข้อมูลอ่านทบทวนแสดงความคิดเห็นร่วมกัน และตีความหมายจากการสัมภาษณ์ของผู้ศึกษาว่าเที่ยงตรงตามที่ผู้ให้ข้อมูลเสนอแนะและแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนจุฬารามราชวิทยาลัย สตุล จึงแก้ไขข้อมูลนำข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์และสรุปผล แล้วจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์

สรุปผลการวิจัย

1. ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนจุฬารามราชวิทยาลัย สตุล (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 จากการสัมภาษณ์เชิงลึก ทั้ง 8 ด้าน คือ ด้านงานกลุ่มสาระการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านงานแนะแนว ด้านงานทะเบียน ด้านการวัดผล ด้านวิทยบริการ และด้านโครงการพิเศษ พบว่า มีปัญหาทั้งหมด 5 ด้าน ดังนี้

ตารางที่ 1 ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนจุฬารามราชวิทยาลัย สตุล (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค)

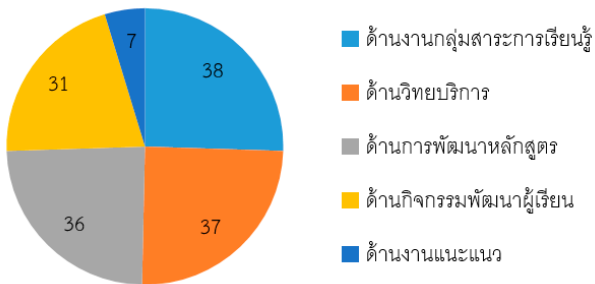
ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนจุฬารามราชวิทยาลัย สตุล (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค)

1. ด้านงานกลุ่มสาระการเรียนรู้	- ปัญหาการดำเนินการจัดตารางสอน - การจัดครูเข้าสอนที่มีบางรายวิชาไม่ตรงกับความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ของครู - ขาดการบูรณาการในการทำชิ้นงาน - เทคนิคการจัดการเรียนการสอนของครูยังไม่มีความหลากหลาย
2. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	- การจัดหลักสูตรสอดคล้องกับสังคมท้องถิ่นค่อนข้างน้อย - ไม่มีการประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำหลักสูตร - การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ยังไม่เป็นรูปแบบเดียวกัน

ตารางที่ 1 ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย สตูล (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย สตูล (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค)	
3. ด้านงานแนะแนว	- บุคลากรไม่เพียงพอ และบุคลากรที่มีความรู้ด้านงานแนะแนวโดยตรงมีน้อย
4. ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	- การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนยังไม่หลากหลาย - การจัดกิจกรรมไม่ตรงกับความสนใจหรือความถนัดของนักเรียน
5. ด้านวิทยบริการ	- แหล่งเรียนรู้ที่มาจากท้องถิ่นภายนอกและภายในมีน้อย - ขาดความหลากหลาย และไม่เพียงพอ - ไม่มีแหล่งเรียนรู้ที่มาจากภูมิปัญญาท้องถิ่น

จากตารางที่ 1 สรุปความถี่โดยเรียงลำดับความสำคัญของปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย สตูล จากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านงานกลุ่มสาระการเรียนรู้ ด้านวิทยบริการ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านงานแนะแนว

แผนภูมิที่ 2 แสดงความถี่ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย สตูล

ตารางที่ 2 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย สตูล

การบริหารงานวิชาการโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย สตูล	แนวทางการพัฒนา
1. ด้านงานกลุ่มสาระการเรียนรู้	- การจัดตารางเรียนตารางสอนต้องจัดทำไปพร้อมกับหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ - การพัฒนาการจัดครูเข้าสอนตามความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ และความถนัด - การจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนให้อำนวยความสะดวกต่อการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิทยาศาสตร์ภูมิภาค
2. ด้านวิทยบริการ	- สำรวจแหล่งการเรียนรู้ควรเกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ในเขตพื้นที่การศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียง ให้ครอบคลุมสอดคล้องกับหลักสูตรประโยชน์ของแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญา
3. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	- ให้สอดคล้องกับท้องถิ่นและบริบทของโรงเรียน - ตรงความต้องการของท้องถิ่นและชีวิตประจำวันของนักเรียน

ตารางที่ 2 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนจุฬารามราชวิทยาลัย สตุล (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการโรงเรียนจุฬารามราชวิทยาลัย สตุล	แนวทางการพัฒนา
4. ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	- ควรจัดกิจกรรมตามความต้องการและความสนใจของนักเรียน
5. ด้านงานแนะแนว	- ครูทุกคนในโรงเรียนสามารถเป็นครูแนะแนวได้ โดยให้ครูที่จบ การแนะแนวโดยตรงทำหน้าที่เป็นผู้บริหารการแนะแนว

อภิปรายผล

1. ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนจุฬารามราชวิทยาลัย สตุล มีดังนี้

1.1 ด้านงานกลุ่มสาระการเรียนรู้

ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนจุฬารามราชวิทยาลัย สตุล ด้านงานกลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ ปัญหาการดำเนินการจัดตารางสอนในการจัดวิชาหลักไว้ในวันเดียวกันและการจัดวิชาหลักในวันศุกร์ ซึ่งโรงเรียนเป็นโรงเรียนประจำปิดหอพักในวันศุกร์เดือนละ 2 ครั้ง และมักมีกิจกรรมในวันนั้นมีปัญหาการจัดครูเข้าสอนที่มีบางรายวิชาไม่ตรงกับความรู้ความเข้าใจ และประสบการณ์ของครู ปัญหาขาดการบูรณาการในการทำชิ้นงาน ทำให้นักเรียนมีภาระงานที่มากขึ้น ปัญหาเทคนิคการจัดการเรียนการสอนของครูยังไม่มีหลากหลาย ทั้งนี้เนื่องจากขาดการส่งเสริมและสนับสนุน ในการพัฒนาครูเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน การบูรณาการ และเทคนิคการสอน และยังขาดการวางแผนร่วมกันระหว่างครูผู้สอน หัวหน้างาน และผู้บริหาร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฐาปณีย์ จำปา (2555) ที่วิเคราะห์ปัญหาด้านการบริหารงานวิชาการที่เกิดขึ้นในหน่วยงาน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในภาพรวมต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากเทคนิควิธีการสอนของครู มาตรฐานของครูในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา สื่อการเรียนการสอน ความสามารถในการรับรู้ของผู้เรียน ความสนใจและความพร้อมของผู้เรียน การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน รวมทั้งแหล่งเรียนรู้อื่นๆ ที่ยังไม่เพียงพอต่อการศึกษาค้นคว้า และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรนิภา ถาวะโร (2553) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดตารางเรียนของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจในการจัดตารางเรียนในระดับปานกลาง สาเหตุเพราะการจัดตารางเรียนควรจัดสรรในแต่ละวิชาให้เหมาะสมต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

1.2 ด้านวิทยบริการ

ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนจุฬารามราชวิทยาลัย สตุล ด้านวิทยบริการ ได้แก่ ปัญหาแหล่งเรียนรู้ที่มาจากท้องถิ่นภายนอกและภายในมีน้อย ปัญหาแหล่งเรียนรู้

ภายในยังขาดความหลากหลาย และไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน และปัญหาไม่มีแหล่งเรียนรู้ที่มาจากภูมิปัญญาท้องถิ่น ทั้งนี้เนื่องจากบริเวณโดยรอบเป็นชุมชนเล็กๆ แหล่งเรียนรู้สำหรับเด็กด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยีไม่เพียงพอ จึงต้องออกไปเรียนรู้ในส่วนกลาง ระบบการจัดแหล่งเรียนรู้ภายในยังขาดความหลากหลายและขาดทรัพยากรในการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับ ธีระ รุญเจริญ (2545) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติกรุงเทพฯ กล่าวถึงสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และได้รับการแก้ไขเพิ่มเติมบางมาตรา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการว่าโรงเรียนใช้แหล่งเรียนรู้น้อย แต่มีแหล่งเรียนรู้น้อยไม่ทันสมัย และไม่ครอบคลุมเนื้อหา โรงเรียนขาดคู่มือครู สื่อการเรียนการสอน และโรงเรียนต้องจัดซื้อสื่อตำราเรียนที่จัดไว้เป็นชุดทำให้ไม่ได้ตามที่ต้องการ

1.3 ด้านการพัฒนาหลักสูตร

ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนจุฬารามราชวิทยาลัย สตุล ด้านการพัฒนาหลักสูตร ได้แก่ ปัญหาการจัดหลักสูตรสอดคล้องกับสังคมท้องถิ่นค่อนข้างน้อย ปัญหาการประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำหลักสูตร ปัญหาการจัดอบรมส่งเสริมครูเรื่องเทคนิคการสอน และปัญหาการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้อย่างไม่เป็นรูปแบบเดียวกัน ทั้งนี้เนื่องจากการจัดทำหลักสูตรของโรงเรียนจุฬารามราชวิทยาลัย สตุลเป็นหลักสูตรที่ทำร่วมกันจากส่วนกลางทั้ง 12 โรงเรียนทั่วทุกภูมิภาค จึงมีความแตกต่างกันในแต่ละท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับ สันติ บุญภิรมย์ (2552) ได้ศึกษาหลักการบริหารการศึกษา กล่าวถึงปัญหาการบริหารงานวิชาการยังมีจุดอ่อนในด้านหลักสูตร พบว่า ยังขาดการพัฒนาหลักสูตรหรือปรับปรุงหลักสูตรแกนกลางให้สอดคล้องกับหลักสูตรท้องถิ่น สถานศึกษาให้ความร่วมมือกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน และองค์กรสังคมอื่นๆ ในการมีส่วนร่วมในการพัฒนางานวิชาการน้อย และการส่งเสริมสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียน

ระดับสูงไม่เพียงพอและที่สำคัญผู้บริหารให้ความสนใจกับงานอื่นๆ ของสถานศึกษามากกว่างานวิชาการ

1.4 ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย สตูล ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้แก่ ปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนยังไม่หลากหลาย ปัญหาแหล่งการเรียนรู้สำหรับนักเรียนโรงเรียนวิทยาศาสตร์ในชุมชน จังหวัดยังมีน้อย ปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ไม่ตรงกับความสนใจหรือความถนัดของนักเรียน ทั้งนี้เนื่องจากขาดการสำรวจความต้องการ ความสนใจของผู้เรียนในการจัดกิจกรรม และแหล่งเรียนรู้ในชุมชนมีน้อยและไม่ทันสมัยและไม่ครอบคลุมต่อเนื่องที่เรียน และเป็นเพราะสภาพพื้นที่เป็นเพียงแหล่งชุมชนเล็ก จึงไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับฉลองชัย แก้วประสิทธิ์ (2551) ได้ศึกษาปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา พบว่า มีปัญหาในการปรับปรุงหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ปัญหาสื่อการเรียนการสอน และวัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตร ปัญหาการจัดการเรียนการสอน และปัญหาการวัดและประเมินผล

1.5 ด้านงานแนะแนว

ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย สตูล ด้านงานแนะแนว ได้แก่ ปัญหาบุคลากรไม่เพียงพอ และบุคลากรที่มีความรู้ด้านงานแนะแนวโดยตรงมีน้อย ทั้งนี้เนื่องจากครูแนะแนวมีภาระงานมาก และต้องรับผิดชอบหน้าที่อื่นๆ นอกเหนือจากงานแนะแนว ขาดบุคลากรแนะแนว นอกจากนี้ยังพบปัญหาการขาดความชัดเจนในการจัดทำแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการแนะแนว บุคลากรแนะแนวขาดการพัฒนาการปฏิบัติงานแนะแนวอย่างมีประสิทธิภาพ และครูแนะแนวส่วนใหญ่ไม่ได้จบการศึกษาด้านการแนะแนว สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สายสุตา สาสุนทร (2541) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า ปัญหาการจัดบริการแนะแนวในแต่ละบริการคือครูไม่มีเวลาในการรวบรวมข้อมูล ขาดเอกสารข้อมูลในการให้บริการ และขาดคนที่มีความรู้ความสามารถในการจัดป้ายนิเทศ นักเรียนไม่กล้าขอคำปรึกษา นักเรียนไม่ให้ความสนใจในบริการ

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย สตูล ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนวทางการพัฒนาในด้านต่างๆ ดังนี้

2.1 ด้านงานกลุ่มสาระการเรียนรู้

การจัดตารางเรียนตารางสอนควรจัดทำไปพร้อมกันกับหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ ช่วงเช้าควรเป็นวิชาบรรยายหรือวิชาหลัก วิชาที่เป็นทักษะ

ในช่วงบ่ายเป็นวิชาปฏิบัติการ และการจัดวิชาหลักต้องคำนึงถึงการปิดหอพักกลางเดือนและปลายเดือนของผู้เรียนด้วยการพัฒนาการจัดการสอนของครูตามความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ และความถนัด ควรให้ครูได้ฝึกอบรมแลกเปลี่ยนพัฒนาตนเองเพื่อให้เกิดทักษะที่เชี่ยวชาญ ในรายวิชาที่ได้รับมอบหมาย ศึกษาจากสื่อ เทคโนโลยี หรือให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่เป็นของจริง ผู้เรียนจะได้ประสบการณ์ตรง การบูรณาการชิ้นงานครูทุกวิชาควรร่วมประชุมวางแผน จัดทำแผนการสอนร่วมกัน และการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนควรมีบรรยากาศที่ท้าทาย และมีเครื่องอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน ควรซ่อมแซมและบำรุงให้สามารถใช้งานได้อยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประดับศิลป์ น้ำเพชร (2549) ได้ศึกษาสภาพและปัญหางานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรีได้กล่าวเกี่ยวกับแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการ 3 อันดับแรก เรียงตามลำดับความถี่ ดังนี้ ด้านการจัดตารางเรียนการสอน คือ จัดให้ครูมีจำนวนคาบสอนไม่มากเกินไป ด้านการวางแผนงานวิชาการคือ ควรบรรจุครูตามวิชาเอก-วิชาโท ให้ตรงตามสาขาวิชาที่ขาดแคลน และด้านการพัฒนาครูทางด้านวิชาการคือ ส่งเสริมให้ครูได้เข้ารับการอบรมในด้านต่างๆ ให้มากขึ้น

2.2 ด้านวิทยบริการ

ควรสำรวจแหล่งการเรียนรู้ควรเกี่ยวข้องกับพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ในเขตพื้นที่การศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียงให้ครอบคลุมประเด็นสอดคล้องกับหลักสูตร และวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ ควรใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนหรือประเทศเพื่อนบ้าน ใกล้เคียงมีแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ที่น่าสนใจ ควรมีการประชุมวางแผนหาแนวทางพัฒนาการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านธรรมชาติให้มีประสิทธิภาพเอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มากยิ่งขึ้น โดยเน้นการทำโครงการโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาบูรณาการกับการทำโครงการ เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับชุมชน ทำโครงการแล้วได้ประโยชน์ทั้งต่อตนเองและชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับ เนตรทราย บัลลังก์ปัทมา (2557) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนวัดไร่ขิง (สุนทรอุทิศ) อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม พบว่า ควรมีการพัฒนาสื่อและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ควรให้ครูและนักเรียนใช้สื่อเทคโนโลยี นวัตกรรมทางการศึกษาในการเรียนการสอน ควรให้โรงเรียนวางแผนจัดหา/จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้แก่ครูในการทำสื่อการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมกับความต้องการ และควรจัดบรรยากาศในห้องสมุดให้จูงใจนักเรียนเข้าใช้บริการ

2.3 ด้านการพัฒนาหลักสูตร

ควรนำหลักสูตรท้องถิ่นมาบูรณาการในการจัดการเรียนการสอน โดยการเชื่อมโยงกับสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น ใช้ท้องถิ่นเป็นแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและชุมชน ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนมีส่วนร่วมโดยการจัดการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อให้มีส่วนร่วมในการกำหนดแผน เพื่อผู้สอนจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ในทุกรายวิชา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุดารัตน์ มหาโชติวาณิช (2548) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ภาคตะวันออกที่จัดสอนโครงการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอนในระดับประถมศึกษา พบว่า แนวทางการบริหารวิชาการในแต่ละด้านมีดังนี้ ด้านการวางแผนงานวิชาการ ควรจัดผู้เกี่ยวข้อง มีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันในเรื่องหลักสูตร แผนงานวิชาการควรมีความชัดเจน โดยทำเป็นลายลักษณ์อักษรทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และมีการชี้แจงให้ทุกฝ่ายทราบ ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายควรร่วมกันกำหนดนโยบายและวางแผนร่วมกัน

2.4 ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ควรจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน ควรใช้ระบบสภานักเรียนเป็นตัวขับเคลื่อนให้ผู้เรียนร่วมกันคิดกิจกรรมที่ผู้เรียนสนใจ และให้ครูผู้สอนเป็นที่ปรึกษา ผู้เรียนจะพัฒนาความสามารถของตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ ควรพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสำหรับโรงเรียนวิทยาศาสตร์ โดยโรงเรียนสำรวจแหล่งเรียนรู้ จัดกิจกรรม หากแหล่งเรียนรู้ไม่เพียงพอใช้เทคโนโลยีในปัจจุบันให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน ควรเชื่อมโยงแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนและท้องถิ่นเข้าด้วยกัน และพัฒนาทรัพยากรการเรียนรู้ให้ทันสมัยอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับ เกื้อกุล ศรีสวัสดิ์ (2549) ได้ศึกษาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดวังศาลา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1 พบว่า ควรส่งเสริมให้มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม ด้านกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจ ควรมีการสำรวจความต้องการของนักเรียน ความพร้อมของโรงเรียน จัดหาแบบทดสอบความถนัดของผู้เรียน จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และความเป็นไทย ส่งต่อนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ให้มีการนิเทศกำกับอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ นำผลการดำเนินงานมาปรับปรุงงาน

2.5 ด้านงานแนะแนว

ครูทุกคนในโรงเรียนสามารถเป็นครูแนะแนวได้

โดยให้ครูแนะแนวเป็นผู้บริหารการแนะแนว จัดกระบวนการแนะแนว และจัดการอบรมเพิ่มให้กับครูผู้สอน ควรเชื่อมโยงระบบการช่วยเหลือดูแลนักเรียนกับกระบวนการเรียนการสอนโดยประสานความร่วมมือกับครูที่ปรึกษาประสานงานกับกลุ่มงานกิจกรรมนักเรียน และกลุ่มงานวิชาการทั้ง 12 โรงเรียน เพื่อร่วมกันแก้ปัญหา และสามารถทำข้อมูลสารสนเทศใช้ร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับ สมทรง สีสม, สุวรรณนา โชติสุกานต์, และ อรสา โกศลนันทกุล (2554) สภาพการดำเนินการแนะแนวของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี พบว่า สภาพการดำเนินงานแนะแนวของโรงเรียนแนวการพัฒนามีการดำเนินงานทั้งโดยรวมและรายด้านทั้ง 5 ด้าน คือ งานศึกษาสำรวจข้อมูล งานสารสนเทศ งานให้คำปรึกษา งานป้องกัน ส่งเสริม พัฒนาช่วยเหลือ และงานติดตามและประเมินผล แต่ครูที่จะมีจุดมุ่งหมายเพื่อจะช่วยเหลือผู้เรียนทั้งด้านการศึกษา ด้านงานอาชีพ ด้านชีวิตและสังคมให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจตนเองรู้ว่าปัญหาของตนเองอยู่ที่ไหน ควรจะแก้ไขอย่างไร การแก้ไขนั้นก็มีทั้งทางและควรเลือกทางใดจึงจะเหมาะสมกับตนเองมากที่สุด พร้อมทั้งเกิดความรับผิดชอบในการช่วยตนเองอย่างจริงจังและเป็นแกนนำให้ความรู้คำแนะนำแก่ครู ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องในการรู้จักและเข้าใจผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การใช้ระเบียบสะสมการใช้แบบทดสอบ การสังเกต การสัมภาษณ์ และการเยี่ยมบ้าน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยขอเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนจุฬารามราชวิทยาลัย สตุล ดังนี้

1. ด้านงานกลุ่มสาระการเรียนรู้ ควรจัดอบรมและส่งเสริมในการพัฒนาครูผู้สอนเกี่ยวกับเทคนิคการสอน ความรู้ความเข้าใจในรายวิชาที่ได้รับมอบหมายเพื่อให้เกิดทักษะที่ชำนาญ และสามารถนำไปพัฒนาถ่ายทอดความรู้ผู้เรียน เพราะระบบการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เพราะมีครูที่มีคุณภาพ
2. ด้านวิทยบริการ ควรมีการส่งเสริมสนับสนุนแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก ควรใช้แหล่งเรียนรู้ใกล้เคียง เช่น มหาวิทยาลัยพี่เลี้ยง ชุมชนใกล้เคียง ควรเพิ่มงบประมาณในการจัดแหล่งเรียนรู้ภายใน เพราะเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ผู้เรียนและครูผู้สอนสามารถค้นคว้าเพิ่มเติมให้กับตนเองได้สะดวกรวดเร็ว
3. ด้านการพัฒนาหลักสูตร ควรบูรณาการหลักสูตรวิทยาศาสตร์ให้สอดคล้องกับแต่ละท้องถิ่น บริบทของโรงเรียน ความต้องการของชุมชน และชีวิตประจำวันของนักเรียน เพราะการเรียนรู้ที่ดีควรเรียนรู้จากสิ่งใกล้ตัวมากกว่าสิ่งไกลตัว
4. ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จัดอบรมครูผู้สอนเกี่ยวกับ

แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และควรกำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนให้ชัดเจน ส่งเสริมการจัดกิจกรรมตามความสนใจความต้องการของผู้เรียน ให้มีความหลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาตนเองและชุมชน

5. ด้านงานแนะแนว มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่สถานศึกษา ต้องมีครูแนะแนวที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะทางในการ บริหารจัดการและดำเนินงานแนะแนวให้บรรลุวัตถุประสงค์ตาม เป้าหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ดังนั้นควรจัดอบรมครูผู้สอน เกี่ยวกับการแนะแนว ให้ครูแนะแนวเป็นผู้บริหารการแนะแนว *ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป*

1. ควรศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของกลุ่ม โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาคทั้ง 12 โรงเรียน เพื่อจะได้เปรียบ เติบโตปัญหาการบริหารงานวิชาการว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่

2. ควรวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนา บริหารงานวิชาการโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย สตุล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 16

3. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย สตุล สำนักงานเขตพื้นที่การ ศึกษามัธยมศึกษาเขต 16

เอกสารอ้างอิง

เกื้อกุล ศรีสวัสดิ์. (2549). *การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียน วัตังศาลา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1*. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ฉลองชัย แก้วประสิทธิ์. (2551). *ศึกษาปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.*

รูปนีย์ จำปา. (2555). *การวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นในหน่วยงาน (ปัญหาด้านการบริหารงานวิชาการ)*. สืบค้นจาก http://www.banpraow.go.th/attachments/471_การวิเคราะห์ ปัญหาที่เกิดขึ้นในหน่วยงาน.doc.

ธีระ รุญเจริญ. (2545). *รายงานการวิจัยเรื่องสภาพและปัญหา การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา ในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: วิ.ที.ซี.คอมมิวนิเคชั่น.

เนตรทราย บัลลังก์ปัทมา. (2557). *บริหารงานวิชาการ...ให้เป็นผู้ นำ การเปลี่ยนแปลง*. สืบค้นจาก <http://www.gotoknow.org/blogs/posts/205609>.

ประดับศิลป์ น้าเพชร. (2549). *การศึกษาสภาพและปัญหาทางวิชาการ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษายุทธพรบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.*

พริภา ภาวะโร. (2553). *ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อ การจัดการเรียน: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย สตุล. (2554). *หลักสูตรโรงเรียน จุฬาราชวิทยาลัย สตุล (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2554 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2555*. สตุล: โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย สตุล.

_____. (2556). *คู่มือการบริหารโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย สตุล*. สตุล: โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย สตุล.

สมทรง สีสม, สุวรรณ โชติสุกานต์, และ อรสา โกศลนันท์กุล.

(2554). *สภาพการดำเนินการแนะแนวของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี. วารสาร บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 5(1), 43-49.

สันติ บุญภิรมย์. (2552). *หลักการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: บุคพอยท์.

สายสุดา สาสุนทร. (2541). *ปัญหาการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียน ประถมศึกษา*. ปรินญาณินพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

สุดารัตน์ มหาโชติวานิชย์. (2548). *ปัญหาและแนวทางพัฒนาการ บริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนในเขต กรุงเทพมหานครและภาคตะวันออกเฉียงใต้ที่เปิดสอนโครงการ ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอนในระดับประถมศึกษา*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 16 กลุ่มนโยบายและแผน. (2556). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2556*. สงขลา: จอยพริ้นท์.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2555-2559*. กรุงเทพฯ: สหมิตรพริ้นติ้งแอนด์ พับลิชชิ่ง จำกัด.